

dramatică

liric și pitoresc. Așa cum a dorit compozitorul, muzica sa conferă dramei o „înalță tensiune”. Melodii fără cuvinte în care încercătura emoțională reușește, într-adevăr, să sublinieze și chiar să înlocuiască cuvântul vorbit. Cu adevărat, funcția dramatică a muzicii nu este în această reprezentare „numai o componentă, ci și o decisivă.”

Regizoarea Marietta Sadova (asistată de debutantul în regie, Dinu Kivu) au asigurat piesei un echilibru binefăcător evitând excesele melodramatice, patetismul facil, pitorescul ieftin. Simplitatea, tonurile directe, calde, emoția autentică, firescul cu care au fost înfățișate întâmplările piesei au conferit forță de penetrație limpede mesajului autoarei. Mina sigură a regizoarei a scos în relief însușirile interpretative ale actorilor: Doina Alexe Popescu și Ana Vlădescu Aron au făcut reale eforturi spre definirea cu sinceritate, a celor două diferite personaje feminine centrale. Ludmila Petrov a impus cu sensibilitate, cu măsură, cu delicatețe chipul unei bătrâne animată de înalte simțiri și idealuri. O valoroasă compoziție a făcut Mircea Olaru aducând o contribuție reală, de pondere actoricească, la înobilizarea unui personaj secundar (Lăutarul). Merită subliniat și aportul actorilor: Virgil Raiciu (Doctorul), Costin Iliescu (Procurorul), Boris Perevoznic (Bărbatul), Viky Andronescu (Maseuza), Geta Iliescu (Doctorița).

Valeria Ducea

Scenă din „Dansul maimuțelor” de Eugenia Busuioceanu.

Teatrul „Ion Vasilescu”

DANSUL MAIMUȚELOR

de Eugenia Busuioceanu

Stagiunea '71-'72 se încheie totuși cu câteva piese originale, și trebuie să mărturisim că prezentate așa, într-o dezlinată înghesuială a sfârșitului, premierele își pierd din importanța lor de substanță, devenind

fie formale cifre într-un plan inițial obligatoriu, fie ceva asemănător cu tezele primite cu resemnare la sfârșit de trimestru. *Dansul maimuțelor* de Eugenia Busuioceanu se înscrie în această categorie a pieselor „de final”, cu amendamentul că, fiind o comedie, probabil e destinată sezonului cald. Piesa se înscrie în circuitul acelor texte despre „tinerete, educație, răspundere”, probleme intens dezbătute în presa cotidiană, și care, fără îndoială își găsesc un loc binevenit și pe scenă. E o comedie cu intenții moralizatoare, ce se vrea drastică în cel puțin două direcții de atac: schimonoselile tineretului în imitația comportamentului „hippy”, parazitismul, cu întregul său cortegiu de tare morale, și pe de altă parte tribulațiile pseudoartiştilor „moderniști”, în cazul de față un așa-zis tînăr „dramaturg” ce caută să

se exprime într-un teatru absurd. Cele două planuri se interferează într-un restaurant, în jurul a două mese, punctul lor de legătură fiind un critic de artă, snob și oportunist, care circulă prin toate mediile. În schema acestei bine intenționate satire intră și ecuația „vinătorii” unei fiice de ministru. Partida dintre dramaturgul în devenire, ce a scris o piesă cu... cadavre, și fiica demnitarului, eșuează însă, căci, ca într-o piesă de Baranga, ministrul, reprezentant al opiniei publice, pune la cale o farsă ce demască categoric ticăloșia și venalitatea celor puși pe căpătouală prin „pile” și relații.

Dacă în *Timp și adevăr* autoarea încerca — cu succes — o abordare gravă a problematicii etice, și am apreciat în unanimitate procesul intentat imposturii, falselor valori, nedreptăților ce mai persistă în societatea noastră, noua piesă se situează într-o zonă mai delimitat schematică, și în consecință fără suficientă acoperire artistică. Spectacolul realizat în regia artistului poporului Ion Finteșteanu are tonalități marcate de

parodie, accente de șarjă groasă (chiar prea groasă), grotescul tipurilor întunecându-se chiar, prin supralicitarea caricaturii. Actorii au fost îndrumați spre joc de compoziție și mască, detașându-se în prim-plan, evident, personajul interpretat de Ion Finteșteanu — (personaj scos din talciocul unei lumi apuse cu „maniere și conversație” ca între cele două războaie); îl secondează cu farmecul ei bineștiut, nedezmăniț nici acum, în rolul unei mătuși „de altădată”, plină de bun-simț și măsură, Maria Voluntaru. Tinerii au apărut în culorile violente ale replicii, dar extrem de sărăciți caracterologic, și e dificil să stabilim o ierarhie a interpretărilor. S-au remarcat, totuși, Dinu Cezar, Alexandru Manolescu, Marieta Luca, Constantin Rășchitor, Eugen Petrescu, Marius Marinescu și într-o apariție agreabilă, fără apăsări stridente, Corneliu Gârbea. Decorul lui Mihai Tofan întregeste parodia, accentuând latura estradistică a montării.

M. I.

t u r n e e

Teatrul de Stat din Turda

- **GAȚELE** de Alexandru Kirițescu
- **MAȘINA DE SCRIS** de Jean Cocteau
- **ROATA ÎN PATRU COLȚURI** de Valentin Kataev

De multă vreme, teatrul din Turda nu și-a mai îngăduit acea dificilă și pretențioasă confruntare cu sine însuși care este, pentru orice teatru din provincie, turneul în Capitală. E bine că a făcut-o acum, la capătul unei stagiuni în care și-a mobilizat resursele pentru a realiza o activitate ritmică și ordonată, pe baza unui repertoriu compus cu înțelepciune și simț al măsurii. Organizarea și popularizarea turneului certifică aceeași seriozitate, pentru care i se cuvine un cuvânt bun și omului îndeobște criticat în asemenea ocazii — secretarul literar, în persoana Elisabetei Sălci.

N-o să ascundem un fapt evident: interesul ieșit din comun suscitată de spectacolele turdene în opinia publică a oamenilor de teatru s-a datorat (ca și în cazul celor de la Tg. Mureș și Piatra Neamț) zonei magnetice pe care o instalează actul creator al regizorului tinăr. Un soi de flux nervos, neliniștit și tandru, însoțește aceste spectacole, de care se leagă, la urma urmei, speranțele și deziluziile teatrului nostru de mâine. De data aceasta, e vorba de tripla semnătură regizorală a lui Aureliu Manea, care a reușit, în scurtă și furtunoasă lui carieră, performanța de a fi totodată cel mai contestat și